

**SZKOŁA PODSTAWOWA
IM. HENRYKA SIENKIEWICZA
W KONARZEWIE**

Spis treści:

Wprowadzenie	2
Podstawa prawna Programu Wychowawczo-Profilaktycznego	4
Misja i wizja Szkoły	6
Model Absolwenta	8
Wartości wychowawcze	9
Cele treści i działań o charakterze wychowawczym i profilaktycznym	12
Cele Programu	15
Adresaci i realizatorzy	16
Formy realizacji oraz realizatorzy Programu Wychowawczo-Profilaktycznego	17
Spodziewane efekty	18
Ewaluacja Programu Wychowawczo-Profilaktycznego	19

Wprowadzenie

Program Wychowawczo - Profilaktyczny zgodnie z założeniami ma doprowadzić do aktywnego rozwoju wszystkich sfer osobowości ucznia, a tym samym umożliwić mu osiągnięcie szerokorozumianego sukcesu. Zaspokajając jego potrzeby, nauczyciele, a w szczególności wychowawcy odpowiadają za kształtowanie samodzielnej myślenie, budowanie wzajemnego zaufania, uczenie otwartości na drugiego człowieka, wskazując jak radzić sobie z trudnościami oraz przeciwnościami, wprowadzając normy sprzyjające postawom etycznym, zdrowemu stylowi życia bez substancji psychoaktywnych, wypracowując sposoby radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych, dostarczając wiedzy o dobrym i zdrowym życiu, dając po prostu osobiste wsparcie. Program przeznaczony jest do realizacji przez wychowawców klas podczas godzin z wychowawcą we współpracy z nauczycielami wszystkich przedmiotów, pedagogiem i pozostałymi pracownikami szkoły, w zależności od stanu zasobów, potrzeb klasy oraz przy współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym.

Przy opracowaniu Programu wychowawczo-profilaktycznego uwzględniono:

- ✓ dotychczasowe doświadczenia szkoły,
- ✓ przewidywane zmiany w szkole, środowisku i kraju, mogące mieć wpływ na proces wychowania,
- ✓ odpowiedzi pozyskane z kwestionariuszy ankiet adresowanych do uczniów klas I – III, klas IV – VIII, rodziców oraz nauczycieli,
- ✓ dotychczasowe działania realizowane w ramach Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- ✓ opinie nauczycieli oraz rodziców uczniów.

Bez wątpienia okres szkolny to dla młodego człowieka istotny czas, podczas którego kształtuje się jego poczucie tożsamości, osobowości czy przynależności do grupy. Zmiany zachodzą na drodze zdobywania nowego doświadczenia, uzyskiwania umiejętności i wiedzy. Poza zmianami poznawczymi, intelektualnymi, obserwuje się również szereg zmian natury biologicznej, które pojawiają się wraz z oddziaływaniem hormonów i związanych z tym zmianami emocjonalności człowieka. Przed dorastającymi uczniami stoją również zadania związane z socjalizacją, czyli nawiązywanie relacji interpersonalnych ze swoim otoczeniem, umiejętności wyznaczania własnych i respektowania granic innych ludzi, zdolności zaspokajania potrzeb akceptacji oraz odkrywania i rozwijania własnych pasji i zainteresowań. Jest to czas, kiedy uczniowie kształtują swój światopogląd, formułują postawy moralne a także określają swój aktualny styl i sposób na życie. Trudności, z którymi spotyka się młody człowiek w okresie dojrzewania, mogą przyczynić się do pojawiania się zachowań z grupy zachowań ryzykownych. Z powodu wielości zachodzących w tym samym czasie zmian, młody człowiek może czuć się zagubiony czy osamotniony i dlatego będzie szukać wsparcia i akceptacji innych ludzi. Tutaj zadaniem rodziców i nauczycieli dzieci jest wspieranie ich podczas tego okresu. Nie należy dopuścić do sytuacji, w której młody człowiek zostaje zmuszony do szukania aprobaty i

zrozumienia w grupach zewnętrznych, których pobudki do działania mogą okazać się dalekie od oczekiwanych. Pozytywne, prawidłowo ukierunkowane wsparcie w procesie dojrzewania, ułatwia zdobywanie optymalnych doświadczeń i wiedzy o świecie w kontrolowanych, najkorzystniejszych warunkach.

Opracowany Program Wychowawczo-Profilaktyczny jest zbiorem działań, które mają za zadanie wspomagać i kształtować prawidłowy rozwój dzieci i młodzieży w wieku szkolnym. Ich celem jest zapobieganie pojawieniu się i rozwojowi danego niekorzystnego zjawiska w konkretnej sytuacji i grupie społecznej, jak też promowanie alternatywnych, pozytywnych zjawisk, form spędzania czasu w stosunku do tych, które usiłuje się wyeliminować.

Dodatkowo, w związku z konfliktem zbrojnym na Ukrainie oraz napływem uczniów z tego rejonu do Polski, m. in. szkoły stanęły przed ogromnym wyzwaniem. Przystosowanie uczniów ukraińskich do polskiego systemu edukacji oraz sposobu funkcjonowania tych uczniów w jednostkach oświatowych jest ogromnym sprawdzianem dla każdego z obszarów. Również przed naszą Szkołą stoi wiele trudności, z którymi będziemy musieli sobie poradzić w najbliższej przyszłości.

Nasza Szkoła jest otwarta na cudzoziemców. Szkoła zapewnia integrację uczniów niebędących obywatelami polskimi ze środowiskiem szkolnym i wspomaga ich w pokonaniu trudności adaptacyjnych związanych z różnicami kulturowymi lub ze zmianą środowiska edukacyjnego, w tym związanych z kształceniem za granicą. Młodzież z doświadczeniem migracyjnym, która oprócz stresu związanego z rozłąką z rodziną, musi zmierzyć się z nowymi obowiązkami szkolnymi tj. nauką języka polskiego, nowymi zasadami w szkole.

Grono pedagogiczne stara się za wszelką cenę włączyć uczniów cudzoziemców w struktury Szkoły bez większego uszczerbku dla żadnej ze stron. Zależy nam na utrzymaniu komfortu wszystkich uczniów uczęszczających do naszej jednostki, niezależnie od kraju pochodzenia. Oczywiście Polakom uczniom jest znacznie łatwiej funkcjonować w obecnej sytuacji, jednak dążymy do integracji rówieśników.

Podstawowe zasady realizacji szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego obejmują:

- ✓ powszechną znajomość założeń Programu – przez uczniów, ich rodziców i wszystkich pracowników Szkoły,
- ✓ zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w Programie,
- ✓ respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (Dyrektor, Rada Rodziców, Samorząd Uczniowski),
- ✓ współdziałanie Szkoły ze środowiskiem zewnętrznym,
- ✓ współodpowiedzialność za efekty realizacji Programu.

Podstawa prawna Programu Wychowawczo-Profilaktycznego

Szkoła Podstawowa im. Henryka Sienkiewicza w Konarzewie realizuje cele wychowawcze oraz profilaktyczne wynikające z powszechnie obowiązujących aktów prawnych:

- Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 1997 r., Nr 73, poz. 483),
- Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka z 10 grudnia 1948 r. ,
- Konwencji o prawach dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r., Nr 120, poz. 526 ze zm.),
- Ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1082 ze zm.),
- Ustawy z dnia 26 stycznia 1982r. - Karta nauczyciela (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1762 ze zm.),
- Ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 256),
- Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 ze zm.),
- Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1119),
- Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1449),
- Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach podstawowych i ponadpodstawowych oraz placówkach (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1280).
- Ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 583),
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 sierpnia 2017 r. w sprawie kształcenia osób niebędących obywatelami polskimi oraz osób będących obywatelami polskimi, które pobierały naukę w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw (Dz. U. z 2020 r. poz. 1283 ze zm.),
- Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 10 marca 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie kształcenia osób niebędących obywatelami polskimi oraz osób będących obywatelami polskimi, które pobierały naukę w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw (Dz. U. z 2022 r. poz. 573),
- Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 21 marca 2022 roku w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy (Dz. U. z 2022 r. poz. 645).

Założenia Programu Wychowawczo-Profilaktycznego są zgodne ze:

- Statutem Szkoły Podstawowej im. Henryka Sienkiewicza w Konarzewie,

- Szkolnym zestawem programów nauczania,
- Podstawowymi kierunkami realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2023/2024

Misja i wizja Szkoły

Misja szkoły:

Celem działania szkoły w Konarzewie jest przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego i świadomego życia w społeczeństwie, przy jednoczesnym wzmocnieniu poczucia ich własnej wartości oraz wiary w swoje możliwości.

Wizja szkoły:

Szkoła Podstawowa im. Henryka Sienkiewicza w Konarzewie kieruje się w swojej działalności następującymi zasadami:

- ✓ każde dziecko jest dobre,
- ✓ oddziaływania wychowawcze szkoły i domu są spójne,
- ✓ każdy ma prawo do wyrażania opinii, nie naruszając godności innych,
- ✓ uczniowie mają możliwość doskonalenia się i wyciągania wniosków z własnych błędów,
- ✓ w szkole panuje klimat współpracy i współodpowiedzialności.

Szkoła w swoich działaniach ukierunkowana jest przede wszystkim na wspieranie uczniów w budowaniu własnego systemu wartości, podejmowaniu aktywności poznawczej i twórczej, kierowaniu własnym rozwojem, a także w indywidualnym rozwoju i motywowaniu do nauki oraz poszerzaniu własnych horyzontów. Zadaniem Szkoły jest stworzenie przyjaznej atmosfery poprzez współpracę i współodpowiedzialność w grupach rówieśniczych w stosunkach z dorosłymi. Najważniejsze jest jednak zapewnienie warunków do zdrowego rozwoju psychofizycznego.

Szkoła jawi się przede wszystkim jako miejsce przyjazne i bezpieczne dla uczniów, zainteresowana nimi jako jednostkami, a przy tym jako instytucja otwarta na rodziców i współpracę z nimi. Nie da się ukryć, że Szkoła jako miejsce ważne w życiu każdego ucznia pokazuje złożoność świata i miejsce człowieka w środowisku przyrodniczym, społecznym i kulturowym, rozwija ciekawość poznawczą, uczy według najnowszych metod oraz stwarza bezpieczne warunki nauki.

Misją Szkoły jest przede wszystkim kształcenie oraz wychowanie w duchu wartości i poczuciu odpowiedzialności, miłości do ojczyzny, jak również poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym niezamykaniu się na wartości kultur oraz dorobek Europy i świata, kształtowanie umiejętności nawiązywania kontaktów z rówieśnikami, także przedstawicielami innych kultur. Misją szkoły jest także przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych, kształtowanie postawy odpowiedzialności za siebie i innych oraz troska o bezpieczeństwo uczniów, nauczycieli i rodziców.

Zadania Szkoły w dziedzinie wychowania:

- ✓ dba o wszechstronny rozwój ucznia w wymiarze intelektualnym, psychicznym, społecznym, zdrowotnym, estetycznym, moralnym, duchowym oraz odkrywa i rozwija jego pasje i talenty,

- ✓ rozwija dociekliwość poznawczą, ukierunkowaną na poszukiwanie prawdy, dobra i piękna na świecie,
- ✓ przybliża podstawowe zasady obowiązujące w stosunkach międzyludzkich, uczy kultury słowa,
- ✓ kształci świadomość życiowej użyteczności zarówno poszczególnych przedmiotów szkolnych, jak i całej edukacji na danym etapie,
- ✓ kształtuje postawę dialogu, umiejętność słuchania innych i rozumienia ich poglądów, uczy współpracy we wspólnocie szkolnej utworzonej z nauczycieli i uczniów,
- ✓ uczy szacunku do dobra wspólnego, jako postawy życia społecznego oraz przygotowuje do życia w rodzinie, w społeczności lokalnej i w państwie w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych,
- ✓ kształtuje postawy obywatelskie, postawy poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także postawy poszanowania dla innych kultur i tradycji,
- ✓ wspiera rodziców w wychowaniu dziecka.

Model Absolwenta

Model absolwenta:

Uczeń kończący naszą szkołę dobrze funkcjonuje w swoim środowisku, w domu i w szkole. Jest pogodny, ma pozytywny, choć niebezkrytyczny stosunek do otaczającej go rzeczywistości. Posiada umiejętność efektywnego komunikowania, współpracy oraz kontrolowania własnych emocji. Jest świadomy dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy, świata. Dbą o swoje zdrowie i sprawność fizyczną. Traktuje zdobywanie wiedzy jako podstawę własnego rozwoju.

Wizerunek absolwenta:

Uczeń, który zakończy naukę w Szkole Podstawowej im. Henryka Sienkiewicza w Konarzewie będzie wykazywał się wiedzą, umiejętnościami oraz postawami z ośmiu kompetencji kluczowych według zaleceń Parlamentu Europejskiego. Kompetencje kluczowe to umiejętności, których ludzie potrzebują do samorealizacji, rozwoju osobistego, bycia aktywnym obywatelem, integracji społecznej i zatrudnienia.

Postawy jakie powinien wykazywać absolwent Szkoły Podstawowej im. Henryka Sienkiewicza w Konarzewie wynikające z kompetencji kluczowych:

- rozumienie własnej kultury, poczucie tożsamości, kreatywność, udział w życiu kulturalnym,
- inicjatywność, aktywność, niezależność i innowacyjność zarówno w życiu osobistym i społecznym, jak i w pracy, motywacja i determinacja w kierunku realizowania celów,
- współpraca, asertywność i prawość, pełne poszanowanie praw człowieka,
- motywacja i wiara we własne możliwości w uczeniu się i osiągnięcia sukcesów przez całe życie,
- krytyczna i refleksyjna postawa w stosunku do dostępnych informacji, odpowiedzialne wykorzystywanie mediów interaktywnych,
- szacunek dla prawdy i chęć szukania przyczyn i oceniania ich zasadności, postawa krytycznego rozumienia i ciekawości, zainteresowanie kwestiami etycznymi oraz poszanowanie bezpieczeństwa,
- świadomość różnorodności kulturowej, zainteresowanie i ciekawość języków i komunikacji międzykulturowej,
- skłonność do krytycznego i konstruktywnego dialogu, wrażliwość na walory estetyczne, zainteresowanie kontaktami z innymi ludźmi.
- kierować się w życiu wartościami: ofiarnością, umiejętnością współpracy, solidarnością, altruizmem, patriotyzmem, szacunkiem dla tradycji.

Wartości wychowawcze

Wartości są uznawane za podłoże procesu wychowawczego. Wychowanie do wartości ma na celu przygotować uczniów do indywidualnego, świadomego wybierania i hierarchizowania wartości oraz kierowania się nimi we wszystkich dziedzinach życia teraz oraz w przyszłości. Fundamentalnym celem wychowania jest wpajanie uczniom norm i zasad oraz utrwalanie ich w świadomości, by je rozumieli i przyjmowali konsekwencje wynikające z ich respektowania.

Wartości wychowawcze Szkoły:

- poszanowanie wartości i godności ludzkiej,
- tolerancja,
- szacunek do języka, kultury historii i tradycji narodowej,
- pomoc uczniom obcojęzycznym,
- patriotyzm,
- umiejętność współżycia w rodzinie i społeczności,
- bezpieczeństwo,
- uczciwość, szczerść,
- prawdomówność,
- sprawiedliwość,
- wrażliwość na piękno przyrody ojczystej,
- doskonalenie własnej osoby,
- kierowanie się własnym sumieniem,
- inicjatywa, kreatywność,
- rzetelność i odpowiedzialność,
- zdrowy styl życia,
- wykształcenie i nauka,
- empatia,
- wytrwałość,
- samorządność,
- odwaga.

Działalność wychowawcza Szkoły obejmuje w szczególności:

- 1) współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta;
- 2) kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych;
- 3) współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych;

- 4) wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną;
- 5) kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami;
- 6) doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów;
- 7) wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów;
- 8) kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym;
- 9) przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej;
- 10) wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych.

Cele i zadania wychowawcze Szkoły realizowane są poprzez:

- 1) stałe, będące podstawą budowania tradycji szkoły imprezy, uroczystości, akcje i wycieczki;
- 2) odkrywanie i rozwijanie zdolności i talentów uczniów: konkursy, turnieje, koła zainteresowań, stypendia;
- 3) prezentacje prac, happeningi, festyny;
- 4) działalność organizacji szkolnych rozwijających samorządność;
- 5) zajęcia pozalekcyjne rozwijające zainteresowania uczniów;
- 6) działania szkoły w przeciwstawianiu się zagrożeniom i patologii, agresji, dyskryminacji i niewłaściwym zachowaniom uczniów;
- 7) działania szkoły mające na celu podnoszenie świadomości uczniów co do wpływu na własne zdrowie;
- 8) plan działań wychowawcy realizowany na godzinach z wychowawcą klasy;
- 9) kontakty z instytucjami i przedstawicielami społeczności lokalnej;
- 10) współpracę z rodzicami;
- 11) reprezentowanie szkoły na zewnątrz przez udział w zawodach sportowych, konkursach przedmiotowych i prezentacjach;
- 12) zajęcia profilaktyczno – edukacyjne, zajęcia wyrównawcze, wspierające, kompensacyjno-korekcyjne.

Działalność profilaktyczna Szkoły obejmuje:

- 1) wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych;
- 2) wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na przyswajanie zachowań ryzykownych;
- 3) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.

Cele treści i działań o charakterze wychowawczym i profilaktycznym

Profilaktyka to kompleksowa interwencja kompensująca niedostatki wychowania, która obejmuje obszary wspomagania ucznia w radzeniu sobie z trudnościami, ograniczanie i likwidowanie czynników ryzyka oraz inicjowanie i wzmacnianie czynników chroniących. Głównym celem Programu jest podejmowanie działań mających na celu wszechstronny rozwój ucznia, minimalizowanie problemów wychowawczych, zmianę postaw mających negatywny wpływ na zdrowie.

Profilaktyka w środowisku szkolnym powinna spełniać 10 podstawowych zadań:

- 1) dostarczać wszystkim odbiorcom wiarygodnych informacji na temat warunków zdrowego życia i występujących zagrożeń;
- 2) kształtować prozdrowotne wzorce konsumpcyjne;
- 3) kształtować umiejętności intrapsychiczne (związane z dojrzewaniem i kontrolowaniem m.in. emocji, motywacji, procesów poznawczych, wolicjonalnych, samooceny);
- 4) kształtować umiejętności interpersonalne;
- 5) kształtować umiejętności podejmowania decyzji i rozwiązywania problemów;
- 6) rozwijać więzi z grupą społeczną;
- 7) uczyć odpowiedzialności;
- 8) rozwijać środowisko szkolne i rodzinne;
- 9) kształtować w środowisku szkolnym normy i reguły sprzyjające zdrowemu życiu i rozwojowi oraz eliminowaniu możliwości wystąpienia działań dysfunkcyjnych;
- 10) wcześnie rozpoznawać zagrożenia, diagnozować dysfunkcje oraz budować sieci wsparcia i pomocy dla osób i grup wysokiego ryzyka.

W ramach Programu podjęte zostaną:

- 1) działania wychowawcze,
- 2) działania informacyjne,
- 3) działania edukacyjne,
- 4) działania integracyjne,
- 5) działania wdrażające określone umiejętności,
- 6) działania interwencyjne.

Treści i działania o charakterze profilaktycznym podejmowane przez Szkołę mają przede wszystkim na celu:

- 1) kształtowanie umiejętności interpersonalnych, a w szczególności ukierunkowanie na rozwój samoświadomości, samooceny i samodyscypliny wśród uczniów,
- 2) przekazywanie odpowiedniego systemu norm i wzorców,
- 3) kształtowanie zachowań asertywnych,
- 4) rozpoznawanie i hierarchizacja wartości,
- 5) promocja zdrowia psychicznego i fizycznego,

- 6) wzmacnianie mocnych stron ucznia,
- 7) dbałość o bezpieczeństwo uczniów na terenie szkoły,
- 8) rozpowszechnianie informacji o potencjalnych zagrożeniach,
- 9) zwiększenie świadomości osobistego i społecznego zagrożenia konsekwencjami palenia, picia i eksperymentowania ze środkami psychoaktywnymi.

W nadchodzącym roku szkolnym najważniejsze działania w pracy wychowawczej ukierunkowane będą na:

- 1) wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej i twórczej,
- 2) przygotowanie uczniów do prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej,
- 3) wzbudzanie poczucia przynależności do grupy,
- 4) rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości,
- 5) budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej, z poszanowaniem mniejszości narodowych, w tym dzieci z Ukrainy
- 6) przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom,
- 7) przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych,
- 8) edukacja antyprzemocowa, uwrażliwiająca na krzywdzenie dziecka,
- 9) dalsze integrowanie społeczności szkolnej z uczniami i rodzicami z Ukrainy,
- 10) troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców.

Zagrożeniem dla wychowania w szkole są m. in.:

- 1) niekorzystne środowisko rówieśnicze w szkole,
- 2) pozaszkolne kontakty niektórych uczniów z grupami rówieśniczymi, w których zdarzają się zachowania dysfunkcyjne,
- 3) dostępność i łatwość zdobycia środków uzależniających,
- 4) wczesna inicjacja zachowań ryzykownych,
- 5) czynniki ryzyka tkwiące w szerokim otoczeniu,
- 6) trudności komunikacyjne wynikające z bariery językowej,
- 7) trudności adaptacyjne dotyczące uczniów z Polski oraz cudzoziemców.

Dlatego też, działania profilaktyczne muszą uwzględniać potrzeby społeczności szkolnej, tym samym wzmacniać czynniki chroniące przed zachowaniami ryzykownymi, m. in.:

- 1) radzenie sobie z trudnościami,
- 2) silna więź emocjonalna z rodzicami,
- 3) zainteresowanie nauką szkolną,
- 4) poszanowanie prawa, norm, wartości, światopoglądów i autorytetów społecznych,
- 5) przynależność do pozytywnej grupy.

Profilaktyka podejmowana przez Szkołę okazuje się szansą dla całej szkoły, jako instytucji, jak i poszczególnych uczestników życia szkolnego, ponieważ zwiększa wśród nauczycieli, rodziców oraz uczniów świadomość istniejących zagrożeń. Ponadto, przyczynia się do korekty

niewłaściwych zachowań i procesów rozwojowych, a tym samym wspomaga osiągnięcie dojrzałej odpowiedzialności za jakość własnego życia i funkcjonowanie społeczności, która ją współtworzy.

Cele Programu

Podstawowym celem realizacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest:

- 1) wspomaganie i wspieranie naturalnego rozwoju ucznia poprzez: zaspokajanie jego indywidualnych potrzeb, rozwijanie indywidualnych potencjałów i możliwości, budowanie wspierającej relacji nauczyciel-uczeń; wskazywanie mocnych i słabych stron,
- 2) kształtowanie sposobu myślenia i postaw uznawanych za pożądane poprzez: kreowanie i wskazywanie wzorców, przekazywanie wartości istotnych z punktu widzenia kultury i relacji międzyludzkich, kształtowanie i wzmacnianie postaw prospołecznych,
- 3) profilaktyka zachowań ryzykownych poprzez: diagnozowanie zagrożeń, wyposażanie uczniów w wiedzę i umiejętności pomagające w radzeniu sobie z tymi zagrożeniami, proponowanie alternatywnych sposobów funkcjonowania, ochrona przed bezpośrednimi niebezpieczeństwami,
- 4) korekcja deficytów i urazów powstałych w toku wcześniejszego wychowania poprzez: diagnozę deficytów, stwarzanie takich sytuacji, by uczeń mógł zdobywać doświadczenia korygujące dotychczasowe urazy, udzielanie wsparcia terapeutycznego.

W wyniku zastosowania Programu Wychowawczo-Profilaktycznego uczniowie:

- 1) docenią wartość nauki,
- 2) posiadają wiedzę na temat profilaktyki uzależnień,
- 3) wyrobią w sobie nawyki bezpiecznego zachowania w różnych sytuacjach,
- 4) zdobędą istotne umiejętności psychologiczne i społeczne, jak:
 - a) radzenie sobie z emocjami,
 - b) skuteczne odmawianie,
 - c) asertywność,
 - d) umiejętności komunikacyjne,
 - e) empatię,
- 5) uporządkują własny świat wartości: utrwalą postawę odrzucającą nałogi oraz przemoc i agresję.

Adresaci i realizatorzy

Programu Adresatami niniejszego programu są:

- 1) wszyscy uczniowie szkoły,
- 2) rodzice – w pierwszym rzędzie odpowiedzialni za wychowanie swego dziecka,
- 3) nauczyciele, którzy jednocześnie pełnią rolę realizatorów tego programu.

Działania adresowane do wszystkich uczniów:

- 1) zapoznanie uczniów z obowiązującymi w szkole regulaminami, w tym z ich prawami i obowiązkami, omówienie na lekcjach wychowawczych organizacji pracy szkoły, podstawowych zapisów Statutu Szkoły, Wewnątrzszkolnego Oceniania, Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- 2) propagowanie szacunku dla kultury, tradycji i zdrowego stylu życia, udział w tradycyjnych świątach i obrzędach narodowych, lokalnych i szkolnych,
- 3) budowanie poczucia przynależności do społeczności szkolnej,
- 4) budowanie i aktywizowanie zespołu klasowego.

Działania skierowane do rodziców:

- 1) monitorowanie potrzeb i oczekiwań rodziców wobec programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły,
- 2) rozmowy i konsultacje indywidualne,
- 3) dyskusje podczas wywiadówek klasowych,
- 4) anonimowe sondaże ankietowe,
- 5) psychoedukacja: wykłady o tematyce wychowawczej z udziałem pedagoga.

Działania skierowane do nauczycieli:

- 1) rozmowy i konsultacje indywidualne,
- 2) dyskusje podczas posiedzeń Rady Pedagogicznej,
- 3) udzielanie wsparcia w sytuacjach kryzysowych i konfliktowych.

Realizatorzy: dyrektor szkoły, nauczyciele, specjaliści zatrudnieni w szkole, uczniowie, rodzice.

Formy realizacji oraz realizatorzy Programu Wychowawczo-Profilaktycznego

Szkoła prowadzi systematyczną działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną wśród uczniów, rodziców, nauczycieli i innych pracowników szkoły.

Działalność ta odbywać się będzie w formie:

- 1) zabaw integracyjnych,
- 2) gier i zabaw ruchowych,
- 3) zajęć sportowych,
- 4) scenek, psychodramy, kręgu uczuć,
- 5) wycieczek tematycznych,
- 6) wyjazdów do kina, teatru,
- 7) pogadanek, prelekcji,
- 8) prac plastycznych, artystycznych, literackich,
- 9) spotkań z ciekawymi ludźmi,
- 10) spotkań i zajęć praktycznych z pracownikami służby zdrowia, Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej, policjantami,
- 11) zajęć prowadzonych w ramach poszczególnych przedmiotów,
- 12) projekcji filmów tematycznych,
- 13) spotkań z rodzicami,
- 14) gier i zabaw interakcyjnych,
- 15) warsztatów poznawczo – doskonalące,
- 16) zajęć w kółkach zainteresowań,
- 17) udziału w konkursach,
- 18) organizacji imprez szkolnych oraz uroczystości.

Realizacja Programu opiera się o współpracę:

- 1) wychowawców klas, którzy realizują zadania w zakresie profilaktyki we współpracy z rodzicami, a przede wszystkim odpowiadają za integrację zespołu klasowego,
- 2) nauczycieli poszczególnych przedmiotów, którzy oferują pomoc nauczycielom wychowawcom w działaniach wychowawczych oraz profilaktycznych,
- 3) pedagoga szkolnego, psychologa, pedagoga specjalnego wspierających pracę nauczycieli, wychowawców, a ponadto diagnozującego sytuację środowiska szkolnego i pomagającego uczniom w przezwyciężaniu trudności,
- 4) Rady Rodziców, która opracowuje Program Wychowawczo-Profilaktyczny, a także współpracuje z Radą Pedagogiczną w zakresie wychowania i profilaktyki,
- 5) organu prowadzącego, który współuczestniczy w wyposażeniu szkoły w pomoce dydaktyczne niezbędne do realizacji Programu,
- 6) organu nadzorującego wspierającego w opracowaniu narzędzi ewaluacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego oraz umożliwia wymianę doświadczeń w zakresie tworzenia, realizacji i ewaluacji Programu.

Spodziewane efekty Programu Wychowawczo-Profilaktycznego:

- 1) utrwalenie zachowań asertywnych,
- 2) umiejętne komunikowanie się z otoczeniem,
- 3) wzajemna tolerancja wśród uczniów oraz ich otoczenia,
- 4) ponoszenie odpowiedzialności za swoje czyny,
- 5) wzrost wiedzy uczniów oraz rodziców na temat uzależnień i przeciwdziałania im,
- 6) znajomość zachowań w sytuacjach trudnych i niebezpiecznych,
- 7) dbanie o zdrowie psychiczne i fizyczne, prowadzenie zdrowego stylu życia,
- 8) rozwijanie zainteresowań,
- 9) umiejętność organizowania i spędzania efektywnie czasu wolnego,
- 10) świadome i umiejętne korzystanie z komputera, Internetu, TV, telefonu,
- 11) prawidłowe reakcje w sytuacji zagrożenia,
- 12) zachowanie higieny osobistej,
- 13) sukcesy uczniów w szkole.

Ewaluacja Programu Wychowawczo-Profilaktycznego

Ewaluacja związana jest z uzyskaniem informacji dotyczących realizowanego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego realizowanego Szkole Podstawowej im. Henryka Sienkiewicza w Konarzewie – czy osiągnięto zamierzone cele, jakie są efekty zrealizowanych działań, czy sposoby realizacji sprzyjały skuteczności. Ważnym elementem ewaluacji jest poznanie opinii wszystkich osób, których Program dotyczył, tj. uczniów, nauczycieli, wychowawców oraz rodziców, odnośnie realizacji Programu, a także uzyskania opinii o wartości wdrażanego Programu oraz sensowności podejmowanych czynności.

Zaleca się, aby ocenę skuteczności Programu dokonywać co roku. W uzasadnionych sytuacjach możliwe jest jednak dokonanie wcześniejszych korekt i poprawek w okresie poprzedzającym dany rok.

Ocena efektów realizacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego dokonywana będzie na bieżąco za pomocą;

- 1) analizy zapisów w dziennikach i innych dokumentach szkolnych,
- 2) analizy wytworów pracy uczniów,
- 3) rozmowy z uczniami i ich rodzicami,
- 4) obserwacji uczniów w sytuacjach zadaniowych,
- 5) analizy postępów ucznia w przezwyciężaniu trudności edukacyjnych.

Podstawę do formułowania ocen z realizacji Programu stanowią:

- 1) narzędzia w ramach wewnętrznego mierzenia jakości pracy,
- 2) sprawozdania z realizacji planów,
- 3) analizy i dane statystyczne,
- 4) obserwacje zajęć,
- 5) zapisy w dokumentacji,
- 6) badania ankietowe,
- 7) opinie i wnioski,
- 8) zgłoszone innowacje i projekty działań,
- 9) programy oraz scenariusze.